

SITUĀCIJAS IZPĒTE UN PROGNOZES PAR NEPIECIEŠAMO PĀRTIKAS APJOMU PAŠVALDĪBAS IESTĀŽU AUDZĒKŅIEM / KLIENTIEM RĒZEKNES NOVADĀ

Identification and Projection of the Quantity of Food to be Supplied to Municipal Institution Students / Customers in Rezekne Municipality

Anda Zvaigzne

Inta Kotāne

Aļona Klodāne

Andrejs Jackaničs

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija, Latvija

Abstract. *Regardless of food market globalisation, in recent years a topical matter has been food consumption as close to the production site as possible or local food. Research studies conducted in the world and in Latvia too show that the introduction of green public procurement contributes to the development of a local area and directly promotes and ensures increases in local product sales, thereby stimulating the purchase of local food to supply customers and students of municipal institutions with food. The authors believe that a timely examination of the situation and a projection of the required amount of food for customers/students of municipal institutions are essential prerequisites for local enterprises in Rezekne municipality to plan and develop their businesses. The paper is based on the implementation results of the research grant "Opportunities for the Green Public Procurement of Food by Municipal Institutions in Rezekne Municipality". The research aim is to identify and project the quantity of food to be supplied to municipal institution customers/students in Rezekne municipality. The research results indicate that the demand for food to be supplied through public procurement by Rezekne municipality municipal institutions might remain the same in the nearest future. Holding public food procurement tenders in future, the local authorities of Rezekne municipality have to split any large amount of procured food into smaller ones, thus giving an opportunity for local small enterprises to participate in the tenders. Research methods used: monographic, descriptive, analysis, synthesis, data grouping, statistical analysis and a sociological method – a survey of municipality/parish administration representatives.*

Keywords: *local food products, green public procurement, municipal institutions.*

Ievads

Introduction

Pārtikas tirgu globalizēšanās ir palielinājusi vajadzību daudziem patērētājiem un citām pārtikas piegādes ķēdē iesaistītām pusēm sīkāk izpētīt pārtikas izcelsmi, kvalitāti, veselīgumu un arī tās ražošanas ētikas aspektus un ilgtspēju. Vietējās pārtikas piegādes ķēdes bieži uzskata par salīdzinoši ilgtspējīgām (Lehtinen, 2012). Pēdējos gados gan pasaulē, gan Latvijā arvien vairāk zinātnieku starpā un sabiedrībā rodas diskusijas par pārtikas patēriņu maksimāli tuvu tā ražošanas vietai jeb par vietējo pārtiku.

Naits (Knight, 2013) norāda, ka “vietējais” ir komplekss jēdziens, kas ietver sevī dažādas vietējās pārtikas koncepcijas: vietējā pārtika noteiktā ģeogrāfiskajā teritorijā; “vietējais” ir ticis pārvērsts par pretstatu industriālajai jeb korporatīvajai lauksaimniecībai kā alternatīva kustība, un “vietējais” var tikt definēts kā sociālās attiecības, galvenokārt starp patērētāju un ražotāju. Nijaki un Vorels (Nijaki & Worrel, 2012) secina, ka zaļo vietējo ekonomisko attīstību var veicināt, ja apvieno publiskā iepirkuma programmas, kas agrāk lika uzsvāru vienīgi vai nu ekonomiskās attīstības, vai vides saglabāšanas mērķiem. Publisko iepirkumu var izmantot kā nozīmīgu instrumentu, lai sasniegtu gan ekonomiskus, gan vides aizsardzības mērķus, un arī kā vietējās varas galveno politikas un plānošanas instrumentu zaļās ekonomikas veicināšanai.

Zaļais publiskais iepirkums (ZPI) ir svarīgs instruments vides politikas mērķu sasniegšanā attiecībā uz klimata pārmaiņām, resursu izmantošanu un ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu — jo īpaši ievērojot, cik nozīmīgi ir publiskā sektora izdevumi par precēm un pakalpojumiem Eiropā (Zaļais iepirkums. Rokasgrāmata..., 2016). ZPI var definēt kā paņēmieni, kas ļauj samazināt nopirkto produktu radīto ietekmi uz vidi visā to dzīves ciklā, stimulējot ražotājus ieviest videi draudzīgus produktu dizainus un ražošanas tehnoloģijas caur publiskiem iepirkumiem. Šādā veidā, ZPI tiek atzīts par efektīvu veidu, lai attīstītu iespējas zaļajām piegādēm un tirgiem (Zhu et al., 2013).

Vietējās pārtikas sistēmas atbalsta vietējo un reģionālo ekonomiku un īsās pārtikas piegādes ķēdes palielina mijiedarbību starp patērētājiem un ražotājiem (Tikkanen, 2014). Uz procesu balstītās pieejas, kas veicina vietējo ekonomisko attīstību, saistījās ar vairāku pašvaldību mēģinājumiem pārliecināt galvenos darbuzņēmējus nodrošināt pasūtījumu iespējas MVU kā otrā vai trešā līmeņa piegādātājiem. Uz produktu balstītās pieejas, kas veicina vietējo ekonomisko attīstību, ir galvenokārt novērojamas pārtikas iepirkumos skolām un sociālas aprūpes iestādēm (Preuss, 2009). Ēdināšanai skolās ir pievērsta īpaša uzmanība, apspriežot publisko iepirkumu, jo šie pakalpojumi ir svarīgāki nekā citi sabiedriskie ēdināšanas pakalpojumi: skolas jau ilgstoši uzskata par atbildības

jomu, kas saistīta ar intelektuālo attīstību un skolēnu, līdz ar to nākamo paaudžu, sociālo un fizisko labklājību. (Truninger et al., 2014).

Pasaulē un arī Latvijā veiktie pētījumi (Krivašonoka & Siliņa, 2015; Krivašonoka & Zvirbule 2016; Zvaigzne, Kotane, & Krivašonoka, 2017) liecina, ka zaļā publiskā iepirkuma (ZPI) ieviešana sekmē vietējā reģiona attīstību, tiešā veidā stimulē un nodrošina vietējās produkcijas noieta apjomu palielināšanos.

Amerikāņu pētnieki (Izumi et al., 2000) secināja, ka fermeri pārdeva savu produkciju skolām divu galveno cēloņu dēļ: dažādot savas mārketinga stratēģijas un palielināt ieguvumus sabiedrībai bez jebkādas starpniecības. Zinātnieki (Soares et al., 2017) pētīja pārtikas produktu iegādi pēc jauno iepirkumu kritēriju ieviešanas skolu pārtikas programmās un secināja, ka palielinājās veselīgās pārtikas daudzveidība un daudzums pašvaldības skolās, jo palielinājās ieteicamo produktu iegāde (augļi, pākšaugi, dārzeņi u.c.) un samazinājās kontrolēto produktu iegāde (gaļa ar augstu tauku saturu, pārtika ar paaugstinātu cukura saturu u.c.). Botkins un Roe (Botkin & Roe, 2018) uzskata, ka, lai arī tiek bieži runāts par vietējo lauksaimnieku potenciālajiem ieguvumiem, palielinoties pieprasījumam pēc to produktiem, reti tiek diskutēts par to, ka skolu iespēja iegūt vietējo pārtiku ir atkarīga no lauksaimnieku piedāvājuma.

Autori uzskata, ka savlaicīga situācijas izpēte un prognozes par nepieciešamo pārtikas apjomu pašvaldības iestāžu audzēkņiem/klientiem ir svarīgs un būtisks nosacījums Rēzeknes novada vietējo uzņēmumu darbības plānošanai un attīstībai.

Pētījuma mērķis: izpētīt situāciju un izstrādāt prognozes par nepieciešamo pārtikas apjomu pašvaldības iestāžu klientiem/ audzēkņiem Rēzeknes novadā.

Pētījuma uzdevumi:

1. Izpētīt Rēzeknes novada pašvaldības iestāžu klientu/ audzēkņu dinamiku un izstrādāt to skaita izmaiņu prognozes;
2. Novērtēt 2017. gada Rēzeknes novada pašvaldības pārtikas produktu iepirkumu aktivitāti un Rēzeknes novada pašvaldībā/pārvaldēs nepieciešamo pārtikas produktu apjomu (t) pa pārtikas produktu grupām gadam.

Pielietotās pētījuma metodes: monogrāfiski aprakstošā metode, analīze, sintēzes, statistikas metode, socioloģiskā pētījuma metode – vietējās pašvaldības/pārvalžu pārstāvju aptauja. Pētījums veikts pamatojoties uz zinātnieku publikācijām, Centrālās Statistikas pārvaldes (CSP) un Rēzeknes novada pašvaldības datiem, Rēzeknes novada Izglītības pārvaldes un Veco ļaužu pansionāta nepublicēto informāciju, Rēzeknes novada pašvaldības/pārvalžu pārstāvju aptaujas rezultātiem un citiem informāciju avotiem.

Pētījuma metodoloģija *Research methodology*

Pētījuma gaitā tika apkopota Rēzeknes novada mājas lapā publiski pieejamā informācija par izglītības un sociālajām iestādēm novadā, CSP datubāzes informācija par dzimušo skaitu un dzimstības koeficientus uz 1000 iedzīvotājiem Rēzeknes novadā, Rēzeknes novada pašvaldības Izglītības pārvaldes un Veco ļaužu pansionāta nepublicētie dati par izglītojamo skaitu izglītības iestādēs un ilglaicīgajā sociālajā aprūpē esošo iedzīvotāju skaitu.

Pētījuma ietvaros tika analizēta vietējās pašvaldības/pārvalžu pārstāvju aptaujas, kura tika veikta ar mērķi noskaidrot viņu viedokli par ZPI izmantošanas iespējām un šķēršļiem pārtikas publiskajos iepirkumos Rēzeknes novadā. Viens no aptaujas anketas jautājumiem bija par nepieciešamo pārtikas produktu apjomu (t) pa pārtikas produktu grupām gadam. Aptaujā piedalījās Rēzeknes novada pašvaldība un Rēzeknes novada pagastu pārvaldes. Rēzeknes novadu veido 25 pagasti jeb administratīvas pagastu pārvaldes, no tiem 2 pagasta pārvaldes ir kāda cita pagasta pārvaldes struktūrvienības un 3 pagastos nav ne skolas ne bērnudārza, tātad nav nepieciešamības īstenot ZPI. Vienas pagasta pārvaldes pārstāvis, nepaskaidrojot iemeslu, pētījumā piedalīties atteicās. Pētījuma respondentu kopu veido 20 respondenti, t.sk. Rēzeknes novada pašvaldība un 19 Rēzeknes novada pagastu pārvaldes. Aptaujas anketas tika izplatītas elektroniskā formā. Aptauja tika veikta 2017. gada oktobrī.

Pētījuma datu apstrādei izmantotas sociālo zinātņu statistikas paketes SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) un Microsoft Excel analīzes rīki.

Pētījuma rezultāti *Research results*

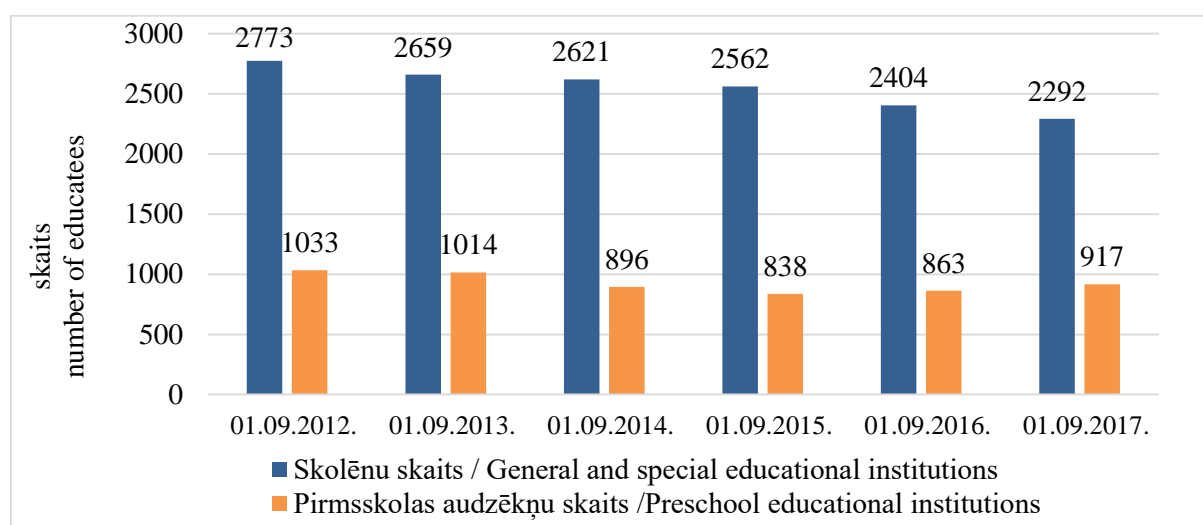
ZPI ir aktuāli Rēzeknes novada pašvaldībām, kurās tiek sniegti ēdināšanas pakalpojumi pašvaldības izglītības un/vai sociālās aprūpes iestādēs.

Rēzeknes novada administratīvajā teritorijā ietilpst 25 pagasti 2524 km² kopplatībā. Šajā teritorijā darbojas četrdesmit izglītības iestādes un to struktūrvienības, kas nodrošina iespēju saņemt pirmsskolas, vispārējo, speciālo, profesionālo, profesionālās ievirzes un interešu izglītību, un kas ir potenciālie zaļā pārtikas produktu publisko iepirkumu pasūtītāji Rēzeknes novadā. Uz 2017.gada beigām to skaitā ietilpst: 16 vispārīzglītojošās skolas: 7 pamatskolas, 6 vidusskolas, 3 internātpamatskolas; četru skolu struktūrvienības; 17 pirmsskolas izglītības iestādes; 1 bērnu un jauniešu sporta skola; 1 bērnu mūzikas skola Maltā; 1 bērnu mākslas skola Nautrēnos (Ludzas filiāle) (Izglītība, 2017).

Aprūpi un sociālo rehabilitāciju pensijas vecuma personām un cilvēkiem ar invaliditāti Rēzeknes novadā nodrošina Rēzeknes novada veco ļaužu pansionāts

Stručānos, kas uz 2017. gada beigām var nodrošināt pastāvīgu dzīves vietu 50 personām. Pansionātam ir filiāle Pilcenē, kas var izmitināt 26 iemītniekus.

Atbilstoši Rēzeknes novada pašvaldības Izglītības pārvaldes sniegtajai informācijai par Rēzeknes novada izglītojamo skaitu vispārīzglītojošās, speciālajās un pirmsskolas izglītības iestādēs uz mācību gada sākumu par periodu no 2012. gada līdz 2017. gadam (sk. 1. attēlu), skolēnu skaitam piemīt samazināšanās tendence, un pēdējo sešu gadu laikā to skaits uz pirmo septembri ir samazinājies par 17,3 % jeb par 481 skolnieku.

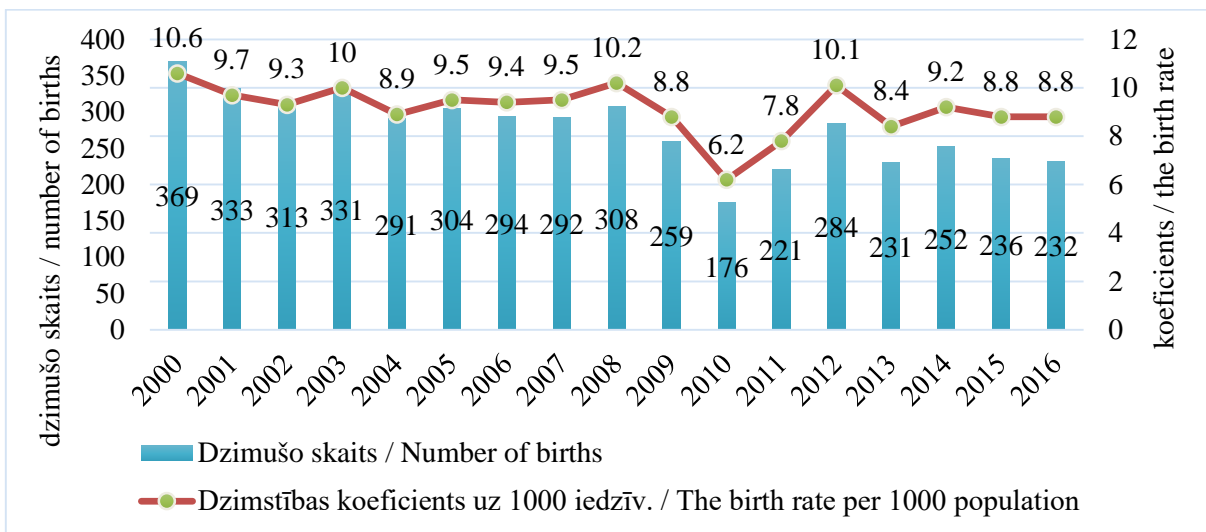

1. att. **Izglītojamo skaits vispārīzglītojošās, speciālajās un pirmsskolas izglītības iestādēs Rēzeknes novadā 2012.-2017. mācību gada sākumā**, (autoru izveidots pēc Rēzeknes novada Izglītības pārvaldes..., 2017)

Fig. 1. Number of educatees at general, special and preschool educational institutions in Rēzekne municipality in the period 2012-2017 at the beginning of the school year (authors' construction based on Rēzeknes novada Izglītības pārvaldes..., 2017)

Pirmsskolas audzēkņu skaita izmaiņas laika periodā 01.09.2012. līdz 01.09.2017. arī negatīvi tendētas, pieauguma temps ir 11,2 % un kopējās absolūtās izmaiņas ir -116 audzēkņi. Jāatzīmē, ka skaita samazināšanās tendence saglabājās līdz 2015. gadam, un nākamajos divos gados vērojams neliels audzēkņu skaita pieaugums par 3 % un par 6 % attiecīgi 2016. un 2017. gadā.

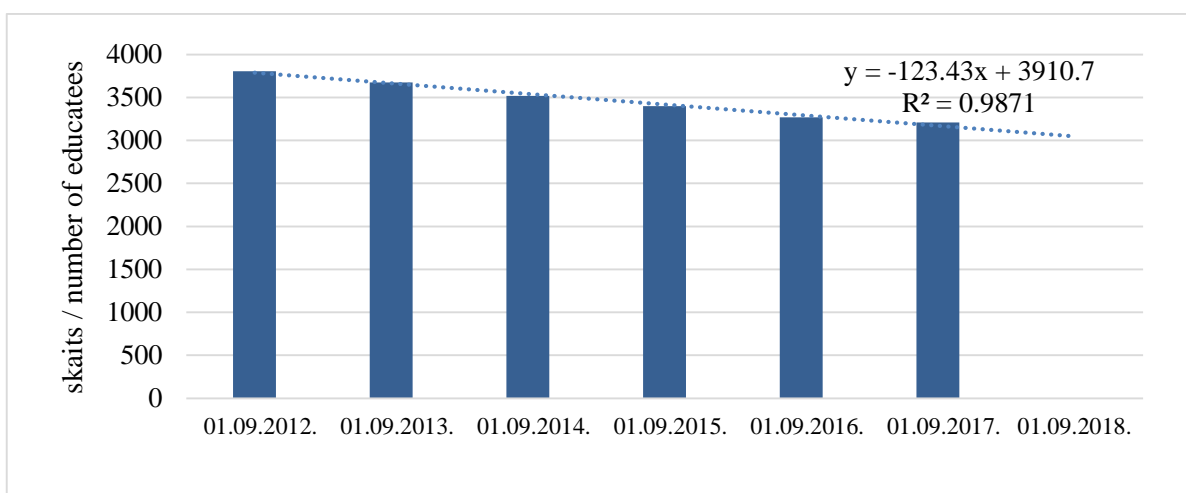
Vērtējot kopējo dzimušo skaitu un dzimstības koeficientu uz 1000 iedzīvotājiem Rēzeknes novadā (sk. 2. attēlu), var redzēt, ka, neskatoties uz 2010.-2012. gadu perioda dzimstības straujo pieaugumu, kad dzimstības koeficients uz 1000 novada iedzīvotājiem palielinājās no 6,2 līdz 10,1 un dzimušo skaits palielinājās par 61 %, pēdējo četru gadu periodā attīstības tempi ir būtiski palēninājušies. Tādējādi var pieņemt, ka Rēzeknes novada pirmsskolas izglītības iestāžu audzēkņu un skolēnu skaita tendence tuvākajos periodos būtiski nemainīsies.

2. att. **Dzimušo skaits un dzimstības koeficients uz 1000 iedzīvotājiem Rēzeknes novadā 2000.-2016. g.** (autoru izveidots pēc CSP datubāze, 2017)

Fig. 2. Number of births and the birth rate per 1000 population in Rezekne municipality in the period 2000-2016 (authors' construction based on CSP datubāze, 2017)

3. attēla dati liecina, ka kopējo izglītojamo skaitu Rēzeknes novada izglītības iestādēs var aprakstīt ar lineārā trenda funkciju ($R^2=0,9871$) un kopējā skaita prognoze nākamajam gadam varētu samazināties par 123,43 absolūtajām vienībām un sastādīt nepilnus 3086 izglītojamus.

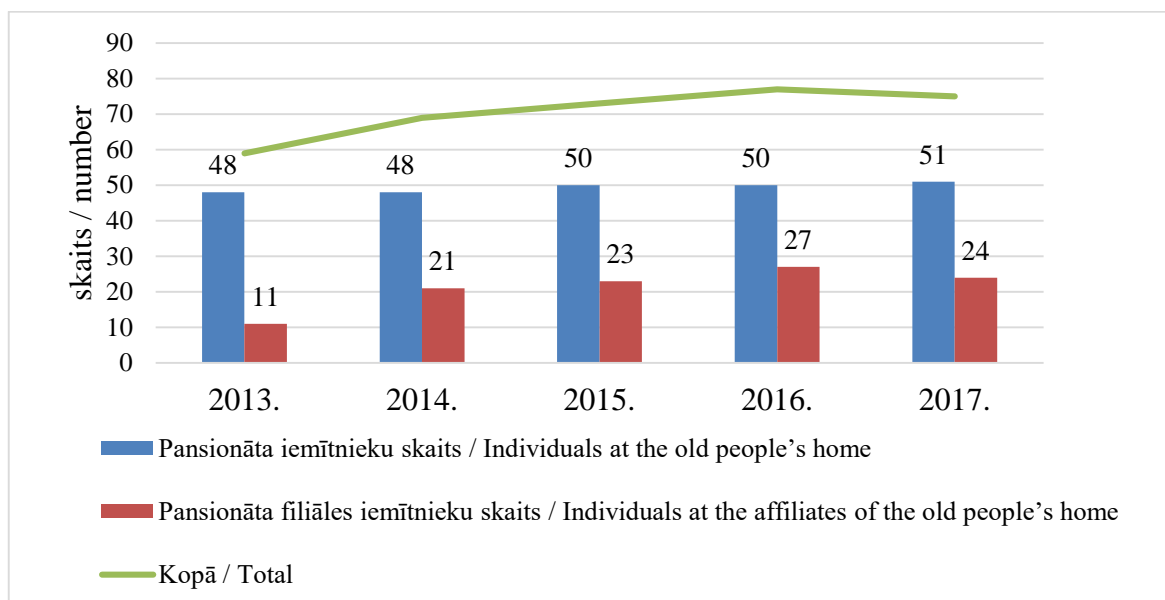
3. att. **Izglītojamo skaits vispārizglītojošās, speciālajās un pirmsskolas izglītības iestādēs Rēzeknes novadā 2012.-2017. mācību gada sākumā un trenda funkcija ar nākamā perioda prognozi**

(autoru izveidots pēc Rēzeknes novada Izglītības pārvaldes ..., 2017)

Fig. 3. Number of educatees at general, special and preschool educational institutions in Rezekne municipality in the period 2012-2017 at the beginning of the school year and the trendline for the next period

(authors' construction based on Rēzeknes novada Izglītības pārvaldes ..., 2017)

Ilglaicīgajā sociālajā aprūpē esošo iedzīvotāju kopējais skaits Rēzeknes novadā 2013.-2017. gadā ir tendēts uz pieaugumu, bet pieauguma tempi ir minimāli (sk. 4. attēlu), kas ļauj izdarīt pieņēmumu, nākošajā gadā ilglaicīgajā sociālajā aprūpē esošo iedzīvotāju skaita izmaiņas nebūs būtiskas pārtikas produktu iepirkumu nepieciešamo apjomu noteikšanā.

4. att. Rēzeknes novada veco ļaužu pansionāta un tā filiāles iemītnieku skaits 2013.-2017. gadā (autoru izveidots pēc Rēzeknes novada Veco ļaužu...,2017)

Fig. 4. Number of individuals at the old people's home and its affiliates in Rezekne municipality in the period 2013-2017 (authors' construction based on Rēzeknes novada Veco ļaužu..., 2017)

Vērtējot 2017. gada Rēzeknes novada pašvaldību pārtikas produktu iepirkumu aktivitāti, var secināt, ka kopā tika īstenoti desmit iepirkumi (Iepirkuma līgumi, 2017). Vidējais iepirkuma līguma īstenošanas laiks bija viens gads. Kopējais iepirkuma apjoms tiek sadalīts lielākajās pārtikas produktu grupās, ar mērķi veicināt mazo uzņēmēju un lauku ražotāju iesaistīšanos iepirkuma konkursos: piens un piena produkti; gaļa un gaļas izstrādājumi; zivis un zivju produkti; maize un maizes izstrādājumi, konditoreja; dārzeņi, augļi un ogas un pārējie pārtikas produkti. Piena un piena produktu grupā lielākais pieprasījums bija pēc svaiga piena, kopējais izsludinātais iepirkuma piena daudzums 2017. gadā bija 20735 litri. 2017. gadā tika novērots arī liels pieprasījums pēc gaļas un gaļas produkcijas. Lielākās iepirkuma pozīcijas ir "cūkgaļas lāpstiņa" 5090 kg un atdesēti vistas šķiņķi 4320 kg. Savukārt vismazākais pieprasījums ir pēc gatavās produkcijas, piemēram, galerta un aknu pastētes, 30 kg un 90 kg attiecīgi.

Veicot iepirkuma nolikumu izpēti, tika konstatēts, ka maizes, maizes izstrādājumu un konditorejas preču grupā lielākās iepirkuma pozīcijas 2017. gadā

bija kviešu un formas maize (vēlamais iepirkuma kopapjoms tika uzrādīts 17585 kg apmērā), kā arī tāda gatavā produkcija kā dažāda veida smalkmaizītes, kūciņas, pīrādziņi, vafeles u.c. Vismazākais pieprasījums bija uz tortēm (10 kg). 2017. gadā Rēzeknes novada pašvaldības atklātajos iepirkumos aktīvi iepirka dārzeņus un augļus, piemēram, kartupeļi tika izsludināti iepirkumam 56000 kg apjomā, savukārt, burkāni, bietes un sīpoli ir nākošās lielākās pozīcijas. Prioritāte tika dota Latvijā audzētajai produkcijai. Vismazākie iepirkumu apjomi tika sludināti garšvielām, riekstiem un sēkliņām, žāvētiem augļiem un medum.

Vērtējot Rēzeknes novada pašvaldības/pārvalžu sniegtās atbildes uz aptaujas anketas jautājumu par nepieciešamo pārtikas produktu apjomu (t) pa pārtikas produktu grupām gadam (1. tabula) var secināt, ka Rēzeknes novada pašvaldībā/pārvaldēs lielāko īpatsvaru sastāda pārtikas produktu apjoms pa produktu grupām gadam līdz 5 tonnām: 90 % no respondentiem to atzīmēja pie piena produktiem, maizes un tās izstrādājumiem un gaļas un gaļas produktiem.

1. tab. Nepieciešamais pārtikas produktu apjoms (t) pa pārtikas produktu grupām gadam Rēzeknes novada pašvaldībā/pārvaldēs (n=20), (autoru izveidota pēc pašvaldības/pārvalžu pārstāvju aptaujas rezultātiem)

Table 1 Annual amount of food (t) required for Rēzekne municipality local government/parish administrations (n=20) by food group (authors' construction based on the survey of municipality/parish administration representatives)

	Dārzeņi un augļi		Piena produkti		Maize un tās izstrādājumi		Gaļa un gaļas produkti	
	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%	Skaitis	%
līdz 5 t	10	50,0	18	90,0	18	90,0	18	90,0
6-10 t	3	15,0	-	-	2	10,0	1	5,0
11-15 t	4	20,0	2	10,0	-	-	1	5,0
16-20 t	1	5,0	-	-	-	-	-	-
21-25 t	1	5,0	-	-	-	-	-	-
36-40 t	1	5,0	-	-	-	-	-	-
Kopā:	20	100,0	20	100,0	20	100,0	20	100,0

Vietējās pārtikas produkcijas realizācijas apjoma palielināšanā būtiska loma ir sabiedriskajam sektoram, kad pašvaldību publiskajos pārtikas produkcijas iepirkumos tiek palielināta vietējā teritorijā ražotās produkcijas daļa. ZPI ir instruments, kas tiešā veidā stimulē un nodrošina vietējās produkcijas realizācijas apjomu palielināšanos.

Neskatoties uz to, ka statistiskā informācija par Rēzeknes novada izglītojamo skaitu un sociālajā aprūpē esošo iedzīvotāju skaitu bija ierobežota, pēc veiktās izpētes var secināt, ka tuvākajā perspektīvā Rēzeknes novada pašvaldību iestāžu pieprasījums pēc pārtikas produkcijas, kas tiks iegādāta publiskajos iepirkumos, varētu saglabāties pašreizējā līmenī.

Secinājumi **Conclusions**

Rēzeknes novadā ZPI īsteno pašvaldības, kurās tiek sniegti ēdināšanas pakalpojumi pašvaldības izglītības iestādēm un to struktūrvienībām un/vai sociālās aprūpes iestādēm. Rēzeknes novadā uz 2017. gada beigām darbojās 40 izglītības iestādes un to struktūrvienības un Rēzeknes novada veco ļaužu pansionāts Stružānos ar filiāli Pilcenē. Izglītojamo skaita izmaiņas izglītības iestādēs Rēzeknes novadā 2012.-2017. gadā un Rēzeknes novada veco ļaužu pansionāta un tā filiāles iemītnieku skaita izmaiņas 2013.-2017. gadā liecina, ka tuvākajā perspektīvā Rēzeknes novada pašvaldību iestāžu pieprasījums pēc pārtikas produkcijas publiskajos iepirkumos varētu saglabāties pašreizējā līmenī.

2017. gada Rēzeknes novada pašvaldībās tika īstenoti desmit iepirkumi, vidējais iepirkuma līguma īstenošanas laiks bija viens gads. Kopējais iepirkuma apjoms tiek sadalīts lielākajās pārtikas produktu grupās, ar mērķi veicināt mazo uzņēmēju un lauku ražotāju iesaistīšanos iepirkuma konkursos. Rēzeknes novada pašvaldībā/pārvaldēs lielāko īpatsvaru sastāda pārtikas produktu apjoms pa produktu grupām gadam līdz 5 tonnām. Rēzeknes novada pašvaldībām, turpmāk rīkojot publiskos pārtikas produkcijas iepirkumus, ieteicams sadalīt lielākās pārtikas produkcijas iepirkumu pozīcijas mazākās iepirkumu daļās, dodot iespēju tajos piedalīties vietējiem mazajiem uzņēmumiem.

Summary

Regardless of food market globalisation, in recent years a topical matter has been food consumption as close to the production site as possible or local food. Research studies conducted in the world and in Latvia too show that the introduction of green public procurement contributes to the development of a local area and directly promotes and ensures increases in local product sales, thereby stimulating the purchase of local food to supply customers and students of municipal institutions with food. The research aim is to identify and project the quantity of food to be supplied to municipal institution customers/students in Rezekne municipality.

In Rezekne municipality, GPP is used by the local authorities of those territorial units where catering services are provided to municipal educational institutions and their constituent units and/or social care institutions. Changes in the number of educatees at educational institutions in Rezekne municipality in the period 2012-2017 and in the number of individuals at the old people's home and its affiliates in Rezekne municipality in the period 2013-2017 indicate that the demand for food by municipal institutions in Rezekne municipality at public food procurement tenders could remain the same over the next years.

In 2017, the local authorities of Rezekne municipality carried out 10 public tenders, and the average length of procurement contracts was one year. The food procured was categorised by major food group with the purpose of promoting the participation of small businesses and rural producers in public tenders. Most of the food annually procured by Rezekne municipality local government/parish administrations makes up less than five tonnes in each food group.

Holding public food procurement tenders in future, the local authorities of Rēzekne municipality have to split any large amount of procured food into smaller ones, thus giving an opportunity for local small enterprises to participate in the tenders

Raksts izstrādāts ar Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas zinātniskā granta „Rēzeknes novada pašvaldības iestāžu zaļā iepirkuma izmantošanas iespējas pārtikas publiskajos iepirkumos” pētniecībai finansiālu atbalstu. /The paper was produced with the financial support of Rēzekne Academy of Technologies from the research grant „Opportunities for the Green Public Procurement of Food by Municipal Institutions in Rēzekne Municipality”.

Literatūra References

- Botkins, E. R., & Roe, B. E. (2018). Understanding participation in farm to school programs: Results integrating school and supply-side factors. *Food Policy*, 74, 126-137.
- CSP datubāze (2017). *Iedzīvotāji un sociālie procesi*. Pieejas veids: <https://goo.gl/tPG711>, sk. 15.01.2018.
- Iepirkumu līgumi. (2017). Rēzeknes novada pašvaldības dati. Pieejas veids: <http://rezeknesnovads.lv/novada-pasvaldiba/iepirkumi/page/12/> sk. 15.01.2018.
- Izglītība. (2017). Rēzeknes novada mājas lapa. Pieejas veids: <http://rezeknesnovads.lv/novada-iestades/izglitiba/> sk. 15.01.2018.
- Izumi, B. T., Wright, D. W., & Hamm, M. W. (2010). Market diversification and social benefits: Motivations of farmers participating in farm to school programs. *Journal of Rural Studies*, 26, 374-382.
- Knight, A. J. (2013). Evaluating Local Food Programs: The Case of Select Nova Scotia. *Evaluation and Program Planning*, 26 (1), 29-39.
- Krivašonoka, I., & Siliņa, L. (2015). Theoretical aspects of local food distribution. *Research for Rural Development, Annual 21st International Scientific Conference Proceedings*, 276-283.
- Krivašonoka, I., & Zvirbule, A. (2016). Role of municipalities in local food distribution in Latvia, *Proceedings of the 2016 International Scientific Conference “Economic Science for Rural Development*, 41, 96-103.
- Lehtinen, U. (2012). Sustainability and local food procurement: a case study of Finnish public catering. *British Food Journal*, 114 (8), 1053 – 1071.
- Nijaki, L. K., & Worrel, G. (2012). Procurement for sustainable local economic development. *International Journal of Public Sector Management*, 25 (2), 133-153.
- Preuss, L. (2009). Addressing sustainable development through public procurement: the case of local government. *Supply Chain Management: An International Journal*, 14 (3), 213-223.
- Rēzeknes novada Izglītības pārvaldes dati. (2017). Nepublicētā informācija.
- Rēzeknes novada Veco ļaužu pansionāta dati (2017). Nepublicētā informācija.
- Soares, P., Davió-Blanes, M. C., Martinelli, S. S., Melgarejo, L., & Cavalli, S. B. (2017). The effect of new purchase criteria on food procurement for the Brazilian school feeding program. *Appetite*, 108, 288-294.
- Sociālās iestādes (2017). Rēzeknes novada mājas lapa. Pieejas veids: <http://rezeknesnovads.lv/novada-iestades/socialas-iestades/> sk. 15.01.2018.

- Tikkanen, I. (2014). Procurement and consumption of local and organic food in the catering of a rural town. *British Food Journal*, 116 (3), 419-430,
- Truninger, M., Horta, A., & Teixeira, J. (2014). School meals in Portugal: governing children's food practices. *Revista Humanid*, 25, 31–55.
- Zaļais iepirkums. Rokasgrāmata par zaļo publisko iepirkumu*. 3.izd. (2016). Pieejas veids: http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/handbook_2016_lv.pdf, sk. 15.01.2018.
- Zhu, Q., Geng, Y., & Sarkis, J. (2013). Motivating green public procurement in China: An individual level perspective. *Journal of Environmental Management*, 126, 85-95.
- Zvaigzne, A., Kotane, I., & Krivašonoka, I. (2017). Use of green public procurement of food in Rezekne municipality. *26th International Scientific Conference on Economic and Social Development "Building Resilient Society"*, Zagreb (Croatia), 308-317.